

Magitaskolan AB
elisabethgejrot@hotmail.com

Rektorn vid Magitaskolan
margareta.melander@telia.com

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn i Magitaskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Magitaskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Magitaskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 december 2013.

Fakta om skolan

Magitaskolan är en fristående grundskola och grundsärskola för elever i förskoleklass och årskurs 1-6 i behov av särskilt stöd samt fritidshem. Skolan är belägen i stadsdelen Södermalm i Stockholms kommun. Huvudman för skolan är Magitaskolan AB (organisationsnummer 556734-2919) som i juni 2013 förvärvades av Team Olivia AB. Skolan tar emot elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Alla elever har anpassad studiegång.

Vid tillsynsbesöket har skolan 20 elever och 3 lärare. Eleverna är uppdelade i fem grupper om fyra elever.

Skolan leds av en rektor. Skolan har även en administratör med viss ledningsfunktion. Rektorn ansvarar för det pedagogiska arbetet, skolutveckling, personalen, fritidshemmet, elevrekrytering samt elevhälsan och den behandlande delen av verksamheten. Administratören ansvarar för det löpande arbetet med budget, ekonomi och inköp.

Kunskapsresultat

I Skolverkets statistik (SIRIS) för läsåret 2012/2013 finns inga resultat redovisade för något av de nationella proven i årskurs 3 eller 6 då underlaget baserar sig på färre än 10 elever. Skolan har inte heller kunnat redovisa någon sammanställning av andelen elever som uppnått kunskapskraven i de ämnen som det finns kunskapskrav för årskurs 3 läsåret 2012/2013. I årskurs 6 bedrevs undervisning endast för en elev.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att Magitaskolan bedriver en verksamhet som till vissa delar uppfyller kraven i skollagen. Magitaskola behöver dock vidta åtgärder för att samtliga elever ska ges möjligheter att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Tillsynen visar att det i flera ämnen bedrivs undervisning av lärare som inte har lärarexamen. Denna undervisning tar inte heller sin utgångspunkt i läroplanen. Det är av vikt att skolan rekryterar lärare som har utbildning för den undervisning de bedriver samt tillförsäkrar att det bedrivs undervisning som ger eleverna förutsättningar att behandla samtliga delar av det centrala inne-

hållet i läroplanen. Magitaskolan planerar att flytta till nya lokaler 2014. Det är angeläget att skolan ser till att det finns lokaler och utrustning som gör att eleverna ges möjlighet att nå kunskapskraven i samtliga ämnen som de undervisas i. De behöriga lärarna bedriver ett gediget arbete med att i sin undervisning individanpassa för eleverna, men av utredningen framkommer att elevernas anpassade studiegångar inte utgår från varje enskild elevs behov och förutsättningar.

Rektorn måste vidare se över det särskilda stöd som ges eleverna på skolan. I flera åtgärdsprogram anges den schemalagda resurstiden som en åtgärd för elever i behov av särskilt stöd. I tillsynen framkommer dock att resurstiden inte används på det sätt som anges i åtgärdsprogrammen.

Eleverna på skolan uppger i intervjuer att de trivs, är trygga och att de har inflytande över undervisningen. Personalen har en god relation till eleverna och hela skolan präglas av ett respektfullt bemötande och ett stort engagemang för eleverna. Skolinspektionen bedömer att skolan har ett fungerande arbete för att förebygga och förhindra kränkningar. Planen mot kränkande behandling behöver dock förbättras så att den uppfyller författningarnas krav och förankras i verksamheten.

Rektorn har kunskap om det inre arbetet i skolan, men ett systematiskt kvalitetsarbete enligt författningarnas krav måste struktureras. Rektorn har inte kunnat uppvisa någon dokumenterad analys och uppföljning av de samlade kunskapsresultaten på skolan eller av verksamheten i fritidshemmet. Med bättre underlag och analys ökar möjligheterna att effektivt rikta insatserna mot det som behöver förbättras för att ge eleverna förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer slutligen att det finns brister i verksamheten i fritidshemmet. Rektorn måste se till att det bedrivs en pedagogisk verksamhet som utgår från skollagen, läroplanen och gällande föreskrifter.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Magitaskolan AB att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 17 april 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Utarbeta ordningsregler under medverkan av eleverna.
- Upprätta en plan mot kränkande behandling där åtgärderna är anpassade efter varje verksamhets specifika behov och förutsättningar. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Rektorn har inför tillsynen inkommit med skolans ordningsregler. I intervjuer med eleverna framkommer att de inte har varit med och tagit fram dessa regler. I intervju med lärarna och personal från fritidshemmet framkommer att de inte känner till att skolan skulle ha nedskrivna skolövergripande ordningsregler, men att de ofta talar med eleverna om hur man skapar ett positivt arbetsklimat i klassrummet. Rektorn uppger att det är skolledningen som har utformat de inskickade ordningsreglerna.

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anger att arbetet bör bedrivas så att det återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Magitaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, som har utformats under november 2013 av den nya representanten för huvudmannen. I planen finns bl.a. en beskrivning av hur skolan ska arbeta främjande och förebyggande, rutiner vid signaler om kränkande behandling samt mål för årets arbete.

Det framkommer dock i intervjuer med personal och elever att planen ännu inte är förankrad i verksamheten. Rektorn uppger att de inte har gjort någon kartläggning för att identifiera eventuella risker i verksamheten i form av till exempel en enkät med eleverna. De planerade åtgärderna är av generell karaktär och förhållandena i varje enskild verksamhet framgår inte heller av planen. Anledningen att samtliga verksamheter bör återspeglas i planen mot kränkande behandling har sin grund i att verksamheterna är organiserade på olika sätt, vilket kan innebära att olika typer av kränkningar förekommer och att kränkningarna sker i olika sammanhang. Vidare finns ingen redogörelse avseende genomförandet av förgående års planerade åtgärder.

Skolinspektionen konstaterar sammanfattningsvis att det finns brister inom bedömningsområdet trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

5 kap. 5 §, 6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det stöd som utredningen visar att de är i behov av.
- Se till att besluten om anpassad studiegång utgår från varje enskild elevs behov och förutsättningar samt innehåller skäl för beslut.
- Se till att åtgärdsprogrammen anger konkreta och utvärderingsbara mål samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Särskilt stöd

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Många elever på skolan beräknas att inte nå kunskapskraven i olika ämnen och bedöms vara i behov av särskilt stöd. Rektorn uppger att det för elever som riskerar att inte nå kunskapskraven sätts in riktade insatser i ett särskilt ämne under resurstiden som ligger mellan 8-13 timmar per vecka på elevernas schema. Det är personal från fritidshemmet som ansvarar för dessa lektionspass. Personalen från fritidshemmet uppger i intervju med Skolinspektionen att tiden inte ägnas åt de åtgärder som åtgärdsprogrammen föreskriver utan att det blir valfritt arbete för eleverna. De uppger att eftersom de har varit för få i

personalgruppen har det inte funnits möjlighet att genomföra de riktade insatserna för enskilda elever i vissa ämnen såsom det beskrivs i flera åtgärdsprogram. I intervjun med rektorn och representanten från huvudmannen bekräftas att resurstiden inte har använts som den ska på grund av personalbrist.

Anpassad studiegång

Om det finns särskilda skäl får ett beslut om särskilt stöd innebära att stödet ska ges enskilt eller i särskild undervisningsgrupp enligt skollagen. Vidare anges i skollagen att om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Enligt förvaltningslagen ska beslut även innehålla skälen till beslutet, det vill säga en motivering till varför eleven ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, enskilt eller i form av anpassad studiegång. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn.

Av dokumentstudier, intervju med rektor och lärare framgår att alla elever i skolan har anpassad studiegång och att anpassningen av ämnen i stort sett är likadan för alla elever. Alla elever har samma ämnen; engelska, matematik, svenska, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen (främst biologi) samt musik, bild, slöjd samt idrott och hälsa. Ingen elev undervisas i moderna språk, teknik, hem- och konsumentkunskap eller samtliga ämnen inom de naturorienterande ämnen. I intervju med lärare uppges att undervisningen i sig individanpassas, men att den anpassade studiegången inte är utformad efter den enskilda elevens behov. Detta bekräftas även av rektorn och representanten för huvudmannen. I de beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av framkommer vilka ämnen eleverna inte får undervisning i. Skälen för besluten framgår dock inte.

Skolinspektionen vill betona att ett beslut om anpassad studiegång måste föregås av noggranna överväganden eftersom den kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Det är viktigt att eleven och vårdnadshavarna informeras om konsekvenserna av ett sådant beslut och om vad det innebär för elevens möjligheter att studera vidare. I Skolverkets allmänna råd om arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd anges att rektorn har ett ansvar för att åtgärder som anpassad studiegång kontinuerligt följs upp och utvärderas. De beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av från Magitaskolan gäller för ett helt läsår. Skolinspektionen bedömer att uppföljning en gång per läsår inte är att anse som kontinuerlig uppföljning. Sammantaget visar tillsynen att rektorn inte fattar beslut om anpassad studiegång i enlighet med författningarna.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Magitaskolan. Åtgärdsprogrammen är av varierande kvalitet. I flera program beskrivs elevens behov på ett tydligt sätt. Målen måste dock göras mer konkreta och ta sikte på kunskapsmålen i läroplanen och kunskapskraven. I vissa av Magitaskolans åtgärdsprogram anges mål såsom "att N ska nå de uppsatta målen = åldersadekvata resultat" samt "att N når målen för årskurs 4 i svenska och matematik". Målen måste vara möjliga att följa upp och utvärdera. Genom att arbeta med relevanta och utvärderingsbara mål, i riktning mot kunskapsmålen och kunskapskraven, får skolan en bättre möjlighet att bedöma vilka åtgärder som fungerar. Samtliga åtgärdsprogram anger inte heller hur åtgärderna ska följas upp.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 och 11-12 §§, 29 kap. 10 § skollagen och 20 § förvaltningslagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.
- Se till att betyg beslutas av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas.
- Se till att de individuella utvecklingsplanerna innehåller omdömen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i.
- Se till att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.
- Se till att betyg dokumenteras i en betygskatalog.

Motivering*Betygsättning och likvärdighet*

Rektorn har i skollagen ett utpekad ansvar för att betygs sätts i enlighet med de författningar som gäller för betygssättning. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Skolinspektionens samlade bild, utifrån intervjuer och samtal med rektor, lärare och elever, är att skolan saknar en organiserad samverkan kring bedömning och betygssättning samt att lärarna endast får begränsat stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Av totalt fem undervisande lärare vid skolan vid tillsynsbesöket saknar tre lärarexamen och det finns endast behöriga lärare i ämnena matematik, religion, svenska, bild och de samhällsorienterande ämnena. I flera ämnen finns endast en lärare vilket gör att lärarna saknar ämneskollegor att diskutera bedömning och betygssättning med. Skolinspektionen konstaterar att sådana förhållanden ställer särskilda krav på rektorns arbete med att stödja lärarna i arbetet med bedömning och betygssättning. I intervjuer med rektor och representant för huvudmannen framkommer vidare att skolan ska starta ett samarbete med andra resursskolor kring bedömning och betygssättning eftersom detta har identifierats som ett utvecklingsområde på skolan då det finns så få lärare på skolan. Ännu har något samarbete dock inte påbörjats. Tillsynen visar vidare att skolan inte genomfört några insatser för att lärarna ska utveckla sin bedömarförmåga och sin förtrogenhet med kunskapskraven utan lärarna uppger att de fått sin kunskap på deras tidigare arbetsplatser. I ämnet idrott och hälsa uppger rektorn att det inte bedrivs undervisning som ger eleverna möjlighet att nå kunskapskraven. Trots detta har en elev fått betyg i idrott och hälsa läsåret 2012/2013.

Betygsättande lärare

Enligt skollagen ska betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas.

I ämnena idrott och hälsa, slöjd, musik och bild ansvarar fritidspersonalen för undervisningen för flera av eleverna. De bedriver även undervisning för vissa av eleverna i årskurs 6 som fick betyg höstterminen 2013. Personalen från fritidshemmet uppger att de inte blivit tillfrågade om att göra någon bedömning om eleverna når kunskapskraven eller vilket betyg som ska sättas i de olika ämnena. Rektorn uppger att betyg tidigare har satts av lärare som inte ansvarar för undervisningen och av rektorn. Skolinspektionen vill påpeka att det är av vikt att undervisningen bedrivs av lärare med utbildning för den undervisning

de bedriver och att det är den lärare som ansvarar undervisningen som även beslutar om elevens betyg.

Skriftliga omdömen

Enligt skollagen ska i årskurs 1-5 läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av individuella utvecklingsplaner med omdömen från höstterminen 2013. Planerna ställer upp mål för eleven i svenska, matematik och engelska. Eleverna har inte fått några omdömen om deras kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. När det gäller den framåtsyftande delen ligger fokus på elevens insatser och inte på vad skolan ska göra för att eleven ska nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt. I en av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av anges under rubriken "Hur ska målen uppnås" att "N ska träna på tallinjen under matematiklektionerna och under resurstiden" och i en annan plan att "N ska skriva svenska ord på lektionstid och under resurstid".

Betygskatalog

Enligt skolförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

I intervju med rektorn framkommer att skolan hade sin första elev som fick betyg läsåret 2012/2013 och att skolan inte har upprättat någon betygskatalog.

Skolinspektionen finner sammanfattningsvis att det finns brister inom området bedömning och betygsättning. Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 14 och 16 §§ skollagen, 10 kap. 13 § skollagen, 6 kap 10 § skolförordningen, 6 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog, SKOLFS 2011:123

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenivå som dokumenteras och innefattar planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.
- Rektorn ser till att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls.

Motivering

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) anges att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen ska analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen.

Rektorn och representanten för huvudmannen uppger i intervju med Skolinspektionen att det inom stora delar av skolverksamheten inte har funnits tydliga rutiner för dokumentation. Den nya representanten för huvudmannen har påbörjat en process och har arbetat fram en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet har dock inte implementerats i verksamheten. Skolan har till exempel inte kunnat redovisa någon sammanställning av elevernas måluppfyllelse. Det finns därmed inte heller någon dokumenterad analys och uppföljning av de samlade kunskapsresultaten på skolan. I intervju med personalen från fritidshemmet framkommer vidare att fritidshemsverksamheten inte följs upp och utvärderas. Rektorn tillstår att verksamheten i fritidshemmet inte har följts upp gentemot de nationella målen för verksamheten.

Det är rektorns ansvar att se till att utbildningen följs upp i relation till de nationella målen. Tillsammans med övrig personal behöver rektorn se till att följa upp hur arbetssätt och metoder påverkar elevers lärande och utveckling. Skolinspektionen understryker att ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att kunna identifiera utvecklingsområden och ge eleverna förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Utbildningens inriktning mot de nationella målen

Enligt läroplanen är det rektorn, som pedagogisk ledare och chef över lärarna och övrig personal i skolan, som har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

I ämnena musik, slöjd, idrott och hälsa och bild är det personalen från fritidshemmet som ansvarar för undervisningen för flera av eleverna. I intervju med personal från fritidshemmet uppges att undervisningen i dessa ämnen inte utgår från läroplanen. Den senaste läraren som anställdes på skolan är behörig i bild men undervisar endast ett fåtal av eleverna i skolan. I intervju med rektorn och representanten från huvudmannen så uppger de att de är medvetna om att de måste anställa behöriga lärare.

Det framkommer vidare i intervju med rektorn att lektionerna i idrott och hälsa främst innebär att eleverna ska komma ut och röra på sig och att lektionerna inte ger eleverna möjlighet att uppnå samtliga kunskapskrav. Det finns även lokal och redskapsmässiga begränsningar i ämnena musik och slöjd. Trots detta har en elev fått betyg i musik läsåret 2012/2013. Det finns även en elev som har fått betyg i samtliga naturorienterande ämnen trots att rektorn uppger att det inte sker någon undervisning i varken kemi eller fysik.

Utredningen visar att det finns brister inom området pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Personalkompetens**Bedömning**

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Redovisa en plan med konkreta åtgärder som ska vidtas för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de bedriver.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Lärare som anställts före den 1 juli 2011 och som saknar lärarlegitimation kan under en övergångsperiod istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Av intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt dokumentstudier framgår att vissa av lärarna på Magitaskola undervisar i ämnen de inte har utbildning för. Vissa av de lärare som undervisar i ämnena engelska, samhällsorienterande ämnen, bild, musik, slöjd samt idrott och hälsa saknar dessutom lärarexamen.

Utredningen visar att det finns lärare som inte har utbildning för den undervisning de ska bedriva. Verksamheten uppfyller därmed inte författningens krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 13 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan ges förutsättningar att delta i skolans förebyggande arbete.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Av insänd dokumentation framgår att Magitaskolan har möjlighet att köpa in elevhälsotjänster i form av resurser som till exempel skolläkare, skolsköterska, kurator och psykolog från ett externt företag. Rektorn är tillika specialpedagog. Vid intervju med ansvarig skolsköterska på företaget uppges att skolsköterskan och skolläkaren gör de lagstadgade kontrollerna och att skolsköterskan pratar om hälsa, kost och motion med eleverna. I intervju med rektorn uppges att kurator och psykolog inte har köpts in till skolan utan att de kontaktar BUP vid behov. Rektorn, som även är utbildad psykoterapeut, samt behandlingsassi-

stenterna bedriver ett psykosocialt arbete på skolan. Dock deltar varken kurator eller psykolog i elevhälsans förebyggande uppdrag. Det uppges även i intervjun med representant från elevhälsan att inte heller skolsköterskan arbetar med det förebyggande arbetet på skolan.

Utredningen visar sammanfattningsvis att det finns brister i elevhälsans förutsättningar att arbeta förebyggande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att utbildningen bedrivs i ändamålsenliga lokaler.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.
- Se till att eleverna som utgångspunkt erbjuds alla ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfatta.

Motivering

Ändamålsenliga lokaler

Enligt skollagen ska det finnas lokaler och utrustning för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I kursplanerna finns ett centralt innehåll som anger vad undervisningen i respektive ämne ska behandla för årskurserna 1-3, och som är uppdelat i olika kunskapsområden.

Magitaskolan hyr för närvarande lokaler i ett bostadshus. Vid samtal med elever och rektorn uppges att idrottslektionerna främst innebär att gå ut på promenad och spela fotboll eller brännboll. Rektorn uppger att man inte har kunnat hitta någon idrottshall och att idrottslektionerna främst syftar till att barnen ska komma ut och röra sig men att de befintliga lokalerna och utrustningen inte ger eleverna förutsättningar att uppfylla kraven i kursplanen.

Rektorn uppger att detsamma gäller för undervisningen i musik där utrustningen begränsar sig till ett piano, trummor och en gitarr. Vid verksamhetsbesök i skolan kan Skolinspektionen konstatera att när det gäller ämnet bild saknas tillgång till digitala och hantverksmässiga tekniker och verktyg. Även i ämnet slöjd saknas det redskap och verktyg. På grund av de begränsningar som lokalerna medför ges inte eleverna möjlighet att behandla samtliga delar av det centrala innehållet och därmed möjlighet att nå kunskapskraven.

Bibliotek

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna.

Det finns inget bibliotek på Magitaskolan i de nuvarande lokalerna. I intervju med rektorn uppges att eleverna ibland besöker ett kommunalt bibliotek. Skolan har dock inget organiserat samarbete med biblioteket. Magitaskolan kommer under 2014 att byta lokaler och har lämnat in en plan för hur biblioteket ska utformas där. Vid tillsynstillfället har dock eleverna inte tillgång till ett skolbibliotek som kontinuerligt används i den pedagogiska verksamheten.

Timplanen och den garanterade undervisningstiden

Enligt skollagen ska undervisningen i grundskolan omfatta följande ämnen: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi, samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, teknik, språkval och för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Den nationella timplanen fastställer ett visst antal timmar.

Rektorn uppger att eleverna inte erhåller undervisning i moderna språk, teknik, kemi, fysik eller hem- och konsumentkunskap. Anledningen till detta är enligt rektorn att eleverna inte klarar av att ha undervisning i alla ämnen och därmed har anpassad studiegång. I beslutsunderlaget till ansökan från Magitaskolan AB, utifrån vilken Skolinspektionen fattat beslut om godkännande, finns en timplan. Denna timplan har sin utgångspunkt i att eleverna ska undervisas i samtliga ämnen. Rektorn har dock vid tillsynen inkommit med skolans aktuella timplan. Av denna framkommer att det inte finns timmar utlagda i hem- och konsumentkunskap och teknik. Därmed erbjuds inte eleverna som utgångspunkt alla ämnen som undervisningen i grundskolan ska innefatta.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till ändamålsenliga lokaler eller ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav. Eleverna erbjuds inte heller som utgångspunkt alla ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfatta. Magitaskolan AB föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 35-36 §§ och 10 kap. 4-5 § skollagen

Fritidshemmets uppdrag och innehåll

Bedömning

Magitaskolan AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Fritidshemmets uppdrag och innehåll.

- Se till att verksamheten i fritidshemmet utgår från gällande författningar och förordningar.

Motivering

Fritidshemmets verksamhet regleras i skollagen och ska även, i tillämpliga delar, följa läroplanen för grundskolan, förskoleklassen, och fritidshemmet. I skollagen anges att fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklass och grundskolan och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Enligt skollagen ska fritidshemmet även arbeta för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.

På Magitaskolan bedrivs fritidsverksamhet som i stort sett alla elever som går på skolan deltar i. Personalen består av utbildade behandlingsassistenter, men ingen har utbildning för att bedriva fritidshemsverksamhet eller kunskap om läroplanen och övriga föreskrifter som gäller för fritidshemmet. Då de inte har getts möjlighet att sätta sig in i gällande författningar och föreskrifter uttrycker personalen på fritidshemmet att det är svårt att bedriva pedagogisk verksamhet i fritidshemmet. De uppger också att det har varit för få i personalen i förhållande till sammansättningen av elever på skolan. De berättar att barnen får aktivera sig själva i aktiviteter, såsom hantverk och titta på film, och att personalen finns där som stöd. I intervju bekräftar rektorn och representant från huvudmannen att verksamheten i fritidshemmet inte har utformats efter de nationella målen. De uppger även att de är medvetna om behovet av en fritidspedagog som kan utforma verksamheten utifrån gällande författningar och föreskrifter och att de har en tjänst utlyst.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att fritidshemmet vid Magitaskolan inte uppfyller skollagens krav på sådan verksamhet. Magitaskolan AB föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

14 kap. 2 § skollagen, Lgr 11, avsnitt 1, Skolans uppdrag, 2.6 Skolan och omvärlden

Skolinspektionen

2014-01-17

16 (17)

Dnr 44-2012:4400

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Enhetschef

Anna Möller
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.